

NEW YORK TIMES BESTSELLER # 1

Michelle McNamara

ZMIZÍM

Po deseti letech plných hrůzy se Zabiják z Golden State náhle odmlčel.
Jedna žena se ale rozhodla, že ho nenechá jen tak zmizet.

VE TMĚ

TAKÉ JAKO
HBO
DOKUMENTÁRNÍ
SERIÁL

S PŘEDMLUVOU OD GILLIAN FLYNN
A DOSLOVEM PATTONA OSWALTA

ZMIZÍM
VE TMĚ

ZMIZÍM VE TMĚ

OBSESIVNÍ PÁTRÁNÍ JEDNÉ ŽENY
PO ZABIJÁKOVI Z GOLDEN STATE

Michelle McNamara

Přeložil Jiří Kobělka

MYSTERY PRESS

2022

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, zálohována ani šířena v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Michelle McNamara & Tell Me Productions, 2018

Translation © Jiří Kobělka, 2022

Cover © Jan Matoška, 2022

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2022

ISBN 978-80-7588-338-4 (pdf)

Ani komorník, ani služebná, ani krev na schodišti.
Ani výstřední tetička, ani zahradník, ani rodinný přítel,
Jenž mezi cetkami usmívá se a vraždí.
Jen dům na předměstí s dveřmi dokořán
A pes štěkající na veverku. A auta
Projíždějí. Mrtvola je dočista mrtvá. Hospodyně na Floridě.

A teď stopy: štouchadlo na brambory ve váze,
Roztrhaná fotografie basketbalového týmu Wesleyovy univerzity,
Poházená v hale spolu s šekovými lístky;
Nedeslaný obdivný dopis Shirley Templeové,
Odznáček s Hooverem v klopě zesnulého,
Vzkaz: „Být zabit takto mi pranic nevadí.“

Není divu, že případ zůstává nevyřešený,
Že detektiv Le Roux je nevléčitelně šílený,
Že sedí sám v bílé místnosti v bílé haleně
A křičí, že celý svět se zbláznil, že stopy
Nevedou nikam, případně do zdí tak vysokých, že konce
nedohlédneš;
Že celý den bojovně křičí, křičí, že zde nic vyřešit nelze.

– Weldon Kees, *Klub detektivů*

OBSAH

Mapa	9
Seznam osob	11
Předmluva (Gillian Flynnová)	13
Úvod	21

Část první

Irvine, 1981	31
Dana Point, 1980	43
Hollywood, 2009	51
Oak Park	55
Sacramento, 1976–1977	77
Visalia	113
Okres Orange, 1996	127
Irvine, 1986	137
Ventura, 1980	147
Goleta, 1979	155
Goleta, 1981	163
Okres Orange, 2000	181
Contra Costa, 1997	189

Část druhá

Sacramento, 2012	203
Východní Sacramento, 2012	213
Finále s manžetovými knoflíčky	223
Los Angeles, 2012	227
Contra Costa, 2013	233
Concord	233
San Ramon	247
Danville	258
Walnut Creek	275
Davis	282
Fred Ray	297
Ten pravý	303
Los Angeles, 2014	317
Sacramento, 2014	321
Sacramento, 1978	325

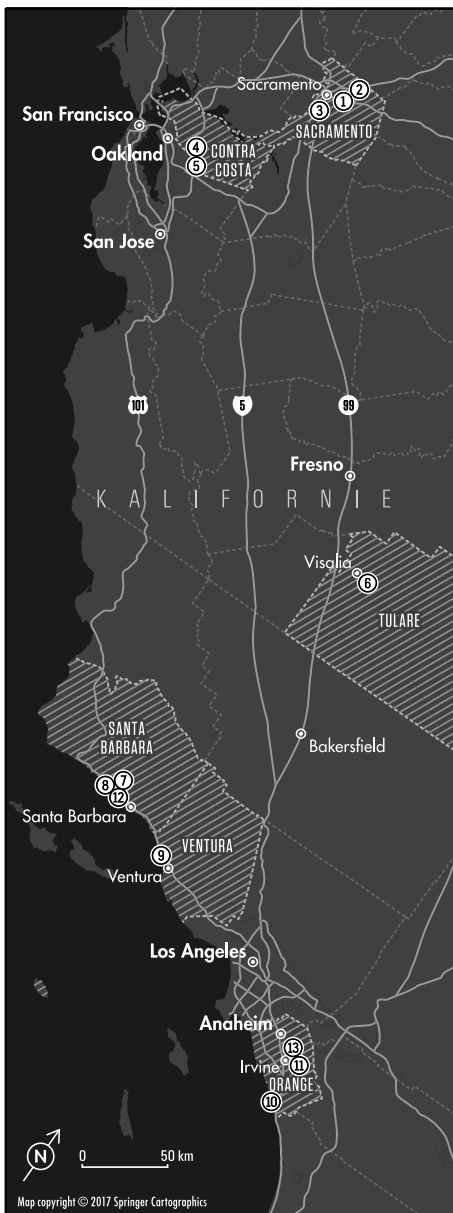
Část třetí (Paul Haynes a Billy Jensen)

Doslov (Patton Oswalt)	363
Epilog: Dopis starému muži	373

Příloha: Kniha, která pomohla odmaskovat vraha – zatčení Josepha Jamese DeAngela	379
---	-----

Michelle McNamarová zemřela při pátrání po Zabijákovi z Golden State. Její manžel Patton Oswalt má na něj pár otázek.

Jak se chytá sériový vrah: Obsese jedné ženy *Obsesivním pátráním jedné ženy po Zabijákovi z Golden State.*

Útoky Násilníka z East Area (EAR)¹

(červen 1976 – červenec 1979) severní Kalifornie
napadl 50 žen v sedmi okresech

① 18. červen 1976 – Rancho Cordova

Třidvacetiletá žena (v této knize označovaná jako „Sheila“) je znásilněna ve své posteli maskovaným vteřelem. Jde o první z několika desítek útoků muže, jemuž sdělovací prostředky i policisté začali přezdívat „Násilník z East Area“.

② 5. říjen 1976 – Citrus Heights

Násilník z East Area zde útočí popáté a tentokrát si vybírá třicetiletou ženu v domácnosti Jane Carsonovou. Čeká, až její manžel odjede do práce, a o pár minut později vstupuje do domu. Třiletý syn oběti zůstává po celou dobu útoku v její ložnici.

③ 28. květen 1977 – Parkway, jižní Sacramento

Při 22. potvrzeném útoku Násilníkovi z East Area čelí osmdvacetiletá Fiona Williamsová^{*} a její manžel Phillip – jde o sedmý útok, během něhož je v domě přítomen muž.

④ 28. říjen 1978 – San Ramon

Oficiální počet útoků se dostává na číslo 40, když si EAR vybírá další manželský pár: třidvacetiletou Kathy^{*} a jejího muže Davida^{*}.

⑤ 9. prosinec 1978 – Danville

Dvařicetiletá Esther McDonaldová^{*} se v noci probouzí svázaná a znásilněná; stává se násilníkovou obětí číslo 43.

Pleníč z Visalie – vloupání a střelba

(duben 1974 – prosinec 1975)

⑥ Visalia

Prověřována možná spojitost s několika vloupáními a vraždou Claudea Snellinga.

Běsnění Původního nočního stalkera (ONS)²

(říjen 1979 – květen 1986)

⑦ 1. říjen 1979 – Goleta

Původní noční stalker útočí na dvojici během neúspěšného pokusu o vniknutí do domu; páru se podaří uprchnout.

⑧ 30. prosinec 1979 – Goleta

ONS vraždí dr. Roberta Offermana a Debru Alexandrii Manningovou.

⑨ 13. březen 1980 – Ventura

ONS vraždí Charlene a Lymana Smithovy.

⑩ 19. srpen 1980 – Dana Point

ONS vraždí Keitha a Patrice Harringtonovy.

⑪ 6. únor 1981 – Irvine

ONS vraždí Manuelu Witthuhnovou.

⑫ 27. červenec 1981 – Goleta

ONS vraždí Cheri Domingovou a Gregoryho Sancheze.

⑬ 5. květen 1986 – Irvine

ONS vraždí Janelle Cruzovou.

¹ East Area Rapist

² Original Night Stalker

* Jména označená v textu hvězdičkou jsou pseudonymy.

SEZNAM OSOB

OBĚTI

OBĚTI ZNÁSILNĚNÍ

Sheila* (Sacramento, 1976)

Jane Carsonová (Sacramento, 1976)

Fiona Williamsová* (jižní Sacramento, 1977)

Kathy* (San Ramon, 1978)

Esther McDonaldová* (Danville, 1978)

OBĚTI VRAŽD

Claude Snelling (Visalia, 1975)⁺

Katie a Brian Maggioreovi (Sacramento, 1978)⁺

Debra Alexandra Manningová a Robert Offerman (Goleta, 1979)

Charlene a Lyman Smithovi (Ventura, 1980)

Patrice a Keith Harringtonovi (Dana Point, 1980)

Manuela Witthuhnová (Irvine, 1981)

Cheri Domingová a Gregory Sanchez (Goleta, 1981)

Janelle Cruzová (Irvine, 1986)

* Jména označená v textu hvězdičkou jsou pseudonymy.

⁺ Nikdy nebyli jednoznačně spojeni se Zabijákem z Golden State.

VYŠETŘOVATELÉ

- Jim Bevins – vyšetřovatel, Úřad šerifa okresu Sacramento
Ken Clark – detektiv, Úřad šerifa okresu Sacramento
Carol Dalyová – detektiv, Úřad šerifa okresu Sacramento
Richard Shelby – detektiv, Úřad šerifa okresu Sacramento
Larry Crompton – detektiv, Úřad šerifa okresu Contra Costa
Paul Holes – kriminalista, Úřad šerifa okresu Contra Costa
John Murdock – šéf kriminalistické laboratoře při Úřadu šerifa
okresu Contra Costa
Bill McGowen – detektiv, policie ve Visalii
Mary Hongová – kriminalistka, kriminalistická laboratoř okresu
Orange
Erika Hutchcraftová – vyšetřovatelka Okresního státního zastu-
pitelství okresu Orange
Larry Pool – vyšetřovatel, Okresní útvar pro vyšetřování nevyře-
šené agendy (CLUE), Úřad šerifa okresu Orange
Jim White – kriminalista, Úřad šerifa okresu Orange
Fred Ray – detektiv, Úřad šerifa okresu Santa Barbara

PŘEDMLUVA

Dříve než přišel Zabiják z Golden State¹, byla tu jedna dívka. Michelle vám o ní bude vyprávět. Tu dívku někdo zavlekl do boční uličky za Pleasant Street, zabil ji a nechal ji tam jako pytel s odpadky. Bylo jí něco přes dvacet a zavraždili ji v Oak Parku ve státě Illinois, jen pár bloků od domu, kde v rodině pracovitých irských katolíků vyrůstala Michelle.

Michelle byla nejmladší ze šesti sourozenců a své zápisky v deníku podepisovala jako „spisovatelka Michelle“. Tvrdila, že právě tato vražda v ní probudila zájem o zločiny, které se skutečně staly.

Bývala by z nás povedená (byť trochu zvláštní) dvojka. V té době jsem totiž byla teenagerka, vyrůstala jsem v Kansas City ve státě Missouri a i já jsem toužila stát se spisovatelkou, ačkoliv jsem si ve svém deníku dala o poznání vznešenější přízvisko: Gillian Veliká. Stejně jako Michelle jsem vyrůstala v početné irské rodině, chodila jsem do katolické školy a živila v sobě fascinaci temnotou. Ve dvanácti letech jsem přečetla *Chladnokrevně* od Trumana Capoteho, laciný výtisk z druhé ruky, a tato kniha ve mně probudila celoživotní posedlost světem true crime.

Moc ráda čtu knihy o skutečných zločinech, ale neustále mám přítom na paměti, že se ze mě ve chvílích jejich četby stává kon-

¹ Americkému státu Kalifornie se někdy přezdívá „Zlatý stát“ („Golden State“). *Pozn. překl.*

zumentka tragédií jiných lidí. A proto si jako zodpovědný spotřebitel pečlivě vybírám. Čtu jen to nejlepší z žánru: autory, kteří jsou zarputilí, zasvěcení a lidštití.

Proto bylo nevyhnutelné, že narazím na Michelle.

Odjakživa zastávám názor, že nejméně doceněným aspektem správného autora žánru true crime je jeho lidskost. Michelle McNamarová měla netušenou schopnost pronikat do mysli nejen vrahů, ale i policistů, kteří je pronásledovali, obětí, jimž vrazi ničili životy, a plejády truchlících pozůstalých. V dospělosti jsem pravidelně navštěvovala její pozoruhodný blog s názvem *True Crime Diary*. „Měla bys jí napsat pár řádků,“ nabádal mě manžel. Ona pocházela z Chicaga; já v Chicagu bydlím. A obě jsme byly mámy malých dětí, které trávily neskutečné množství času nahlížením do nejtemnějších zákoutí lidského já.

Manželovu naléhání jsem odolávala. Nejblíže k seznámení s Michelle jsem měla zřejmě ve chvíli, kdy jsem se na jakési knižní autogramiádě představila její tetě: půjčila mi telefon a já z něj napsala Michelle pozoruhodně neoriginální textovou zprávu. Něco ve smyslu: „Jste jednička!!!“

Faktem totiž bylo, že jsem si nebyla jistá, jestli se s touto spisovatelkou vůbec setkat chci – přišlo mi, že mě zastíňuje. Já své postavy vytvářím; ona se musela potýkat s fakty a jít tam, kam ji příběh zavede. Musela si získat důvěru ostražitých a ustavičně vyčerpaných vyšetřovatelů, musela se popasovat se stohy dokumentů, které mohou obsahovat třeba jen jedinou klíčovou informaci, a musela přesvědčit zdrcené příbuzné a přátele, aby znovu otevřeli staré rány.

Tohle všechno dělala Michelle s mimořádnou grácií. Psala po nocích, kdy její rodina spala, v místnosti poseté barevnými papíry své dcery, kam si pastelkou zapisovala jednotlivé paragrafy kalifornského trestního zákona.

Jsem až nechutně posedlá vrahy, avšak muže, jemuž dala Michelle přezdívku Zabiják z Golden State, jsem neznala až do chvíle, kdy o něm začala psát; o zrůdě, která měla v 70. a 80. letech v Kalifornii na svědomí padesát sexuálních napadení a nejméně deset vražd. Od jeho běsnění uplynuly desítky let; oběti i svědci se odstěhovali, zemřeli nebo se k případům nechťeli vracet, a vrah navíc své činy páchal v několika různých policejních okrscích v severní i jižní Kalifornii, takže se jeho působení věnoval bezpočet vyšetřovacích spisů v době, kdy ještě detektivové neměli k dispozici nástroje v podobě analýzy DNA či laboratorní analýzy. Je jen velmi málo autorů, kteří by do něčeho takového šli, a ještě méně autorů, kteří by v takovém úkolu obstáli.

Sveřepost, s jakou Michelle k tomuto případu přistupovala, člověku vyrazí dech. V jednom případě například vypátrala na oregonském e-shopu se starožitnými předměty manžetové knoflíčky, které někdo v roce 1977 ukradl z místa činu ve Stocktonu. Ale tím to pro ni neskončilo: dokázala vám rovněž sdělit, že „chlapecká jména začínající na *N* byla relativně vzácná a ve 30. a 40. letech, kdy se původní majitel knoflíčků pravděpodobně narodil, se mezi stovkou nejčastějších jmen vyskytlo pouze jedno“. A to prosím nejde o stopu vedoucí k pachateli; je to stopa vedoucí k manžetovým knoflíčkům, které pachatel ukradl. Tento důraz na detail byl pro ni typický. A znovu Michelle: „Jednou jsem celé odpoledne pátrala po všech detailech o členovi týmu vodních pólistů střední školy Rio Americano z roku 1972, protože na fotce ve školní ročence vypadal štíhlý a měl silná lýtka“ – což byl *možný* fyzický rys Zabijáka z Golden State.

Mnozí autoři, kteří v potu a krvi nashromáždili tolik látky, by se v záplavě detailů mohli snadno ztratit. Statistiky a data navíc mají sklón vytěšňovat lidský rozměr událostí. Vlastnosti, jež

z člověka dělají po čertech dobrého analytika, bývají často v rozporu s citem pro nuance života.

Kniha *Zmizím ve tmě* je však nejen nádhernou ukázkou reportérského umění, ale současně i výstižným zachycením dané doby, místa a osob. Michelle vdechuje život pestrosti státu Kalifornie, kde vedle sebe existují pomerančovníkové háje, prosklené nové domy, v nichž se oběti vrahova řádění stávaly hvězdami vlastních úděsných thrillerů, i městečka krčící se ve stínu hory, která se jednou ročně probouzela k životu, když z ní vyběhly tisíce tarantulí hledajících partnera k páření. A lidé, ta pestrobarevná plejáda lidí – bývalí hippies plní nadějí, ambiciózní novomanželé, matka s pubertální dcerou hádající se o svobodě, zodpovědnosti a plavkách, aniž by obě tušily, že je to naposledy.

Od začátku mě to chytlo a zdá se, že to chytlo i Michelle. Mnohaletá honba za odhalením totožnosti Zabijáka z Golden State si na ní vybrala drsnou daň: „V hrdle se mi natrvalo usídlil křik.“

Michelle odešla ze světa ve spánku ve věku šestačtyřiceti let – dříve, než stačila svou pozoruhodnou knihu dopsat. Najdete zde poznámky k případům od jejích kolegů, avšak totožnost Zabijáka z Golden State – tedy odpověď na otázku, kdo to byl – zůstává neznámá. Mě jeho totožnost ani trošku nezajímá. Chci, aby byl dopaden, a je mi fuk, kdo to je. Pohled do tváře takového člověka nepřináší žádné zadostiučinění; pokud se té tváři přidělí konkrétní jméno, je zklamání ještě větší. My dobře víme, co spáchal, a jakákoliv dodatečná informace nám bude zákonitě připadat přízemní, jalová a stereotypní: „Matka byla krutá. Nenávidím ženy. Nikdy jsem neměl rodinu...“ A tak dál. Moje zvědavost se zaměřuje na opravdové a úplné lidi, ne na útržky člověka narychlo spíchnuté dohromady.

A proto se chci dozvědět víc hlavně o Michelle. Když podrobně popisovala své pátrání po tomto neuchopitelném muži, přistihla

jsem se, že zkoumám spíš stopy vedoucí k ní – ke spisovatelce, kterou tak obdivuji. Kým byla ta žena, které jsem důvěřovala natolik, že jsem se s ní vydala do tohoto zlého snu? Jaká byla? Jaká zkušenost ji utvářela? Kde vzala svoji vznešenost? Jednoho letního dne jsem doma v Chicagu bezděky nasedla do auta a vydala se na dvacetiminutovou jízdu do Oak Parku, do boční uličky, kde našli „tu dívku“ a kde „spisovatelka Michelle“ objevila své poslání. Teprve na místě jsem si však uvědomila, *proč* tam vlastně jsem. Bylo to proto, že jsem sama po něčem pátrala – byla jsem na stopě oné pozoruhodné lovkyně temnoty.

Gillian Flynnová

ZMIZÍM VE TMĚ

ÚVOD

Toho léta jsem po nocích v dětském pokoji své dcery pronásledovala sériového vraha. Předtím jsem ovšem většinu večera napodobovala běžné úkony normálního člověka. Vyčistila jsem si zuby, převlékla se do pyžama. Jakmile však manžel s dcerou usnuli, uchýlila jsem se do svého provizorního pracovního koutku a zapnula notebook, to patnáctipalcové okno do světa nekonečných možností. Naše čtvrt ležící severozápadně od centra Los Angeles je v noci pozoruhodně tichá. Někdy v ní bylo jediným zvukem klikání, když jsem se v aplikaci Google Street View přesouvala po příjezdových cestách k domům lidí, které jsem neznala. Prakticky jsem se nehnula z místa, ale dokázala jsem několika stisky kláves přeskakovat o desítky let tam a zpět. Školní ročenky. Oddací listy. Policejní fotografie. V policejních záznamech ze 70. let jsem zhlédla tisícovky stran vyšetřovacích spisů. Pitvala jsem pitevní zprávy. Fakt, že tak činím v pokojíčku vybaveném plyšáky a miniaturní sadou růžových bubínků, mi vůbec nepřipadal zvláštní. Prostě jsem našla své pozorovací stanoviště, nerušené jako střed labyrintu. Každá posedlost si žádá vlastní prostor. Můj prostor byl posetý barevnými papíry, na které jsem si pastelkou zapisovala jednotlivé paragrafy kalifornského trestního zákona.

Někdy kolem půlnoci 3. července 2012 jsem otevřela dokument obsahující seznam všech předmětů, které pachatel během let ukradl. Něco málo přes polovinu těchto položek jsem předtím

zvýraznila tučným písmem: byly to slepé uličky. Další v dlouhé řadě objektů byly manželové knoflíčky, které pachatel ukradl v září 1977 ve Stocktonu. V té době se ještě Zabiják z Golden State, jak jsem mu začala přezdívat, neuchyloval k vraždám. Dopustil se „jen“ řady znásilnění a vysloužil si za to přezdívkou Násilník z East Area. Přepadával ženy a dívky přímo v jejich ložnicích – nejprve ve východní části okresu Sacramento, načež se přesunul do zástaveb v Central Valley a v okolí sanfranciského East Bay. Byl to mladý, sportovně založený běloch mezi osmnácti a třiceti lety, který dokázal unikat dopadení i díky tomu, že přeskakoval vysoké ploty. Jeho oblíbeným terčem byl jednopodlažní dům stojící v klidné středostavovské čtvrti jako druhý v řadě. A vždy nosil kuklu.

Mezi jeho charakteristické vlastnosti patřily preciznost a dobře vyvinutý pud sebezáchovy. Jakmile si vytipoval oběť, v mnoha případech se do jejího domu vkradl předem, když nikdo nebyl doma – prohlížel si rodinné fotografie, seznamoval se s vnitřním uspořádáním. Vyřadil z chodu světla na terase, odemkl posuvné skleněné dveře, vytáhl ze zásobníku pistole kulky. Nic netušící obyvatelé domu si pak sice všimli otevřené branky, která měla být zavřená, nebo lehce posunutého rámečku s fotkou, ale připisovali to neuspořádanosti každodenního života a dál se tím nezabývali. Oběti tedy nerušeně spaly až do chvíle, kdy je probudilo ostré světlo baterky namířené přímo do očí. Dočasná slepota je dezorientovala. Ospalá mysl chvíli klopýtala, načež začala pádit jako o závod. Baterku držela v ruce postava, kterou neviděly – kdo to může být a proč to dělá? Jejich strach nalezl adresáta v okamžiku, kdy uslyšely ten hlas – oběti ho popisovaly jako hrdelní šepot pronášený přes zařaté zuby, strohý a výhrůžný, ačkoliv některým z nich neuniklo, že hlas občas přeskakuje do vyšší polohy, v níž se ozývá rozechvělost a zajíkavost, jako by onen maskovaný cizák

neskrýval jen svou tvář, ale i jakousi syrovou nejistotu, která se přesto občas vydrala na povrch.

Stocktonský případ ze září 1977, kdy si pachatel odnesl z domu manžetové knoflíčky, byl jeho tříadvacátým útokem a následoval po dokonale ohraničené letní přestávce. Devětadvacetiletou ženu ze severozápadního Stocktonu probudilo skřípění háčeků závěsu o garnýžovou tyč. Zvedla hlavu z polštáře. Světla na terase ozařovala siluetu člověka stojícího ve dveřích. Jeho kontury se rozplynuly ve chvíli, kdy ji oslepilo ostré světlo baterky. Ale to už se muž energicky vrhal k její posteli. Naposledy útočil poslední květnový víkend. Teď bylo půl druhé ráno, úterý po prvním zářijovém víkendu. Léto skončilo a on byl opět v akci.

Tentokrát si vybíral za oběť páry. Jedna z napadených žen se pokusila popsat detektivovi, který s ní sepisoval zprávu, útočníkův ohavný zápach. Dělal jí problémy ho přesně identifikovat. Prý to nebyl klasický pach způsobený špatnou hygienou. Nevycházel z útočnickova podpaží ani dechu. Podle názoru oběti šlo spíš o jakési aroma nervozity, které nevycházelo z určitého konkrétního místa na těle, ale vylučovalo se všemi póry. Detektiv se ženy zeptal, jestli může být konkrétnější, ale ona to nedokázala. Každopádně prý nikdy nic podobného necítla.

Stejně jako u jiných případů ve Stocktonu blábolil pachatel o tom, že potřebuje peníze, ale přitom nechal bez povšimnutí hoto-
vost, kterou měl přímo před sebou. A taky stál o osobní cennosti lidí, na nichž páchal násilí: o snubní prsteny s vyrytými iniciálami, o řídicí průkazy, pamětní mince. Zmíněné manžetové knoflíčky představovaly součást rodinného dědictví, měly neobvyklý tvar ve stylu 50. let a nesly iniciály *N. R.* Detektiv je na okraj protokolu i neuměle nakreslil. Docela mě zajímalo, nakolik jsou jedinečné. Díky internetovému vyhledávání jsem věděla, že chlapecká jména začínající na *N* jsou poměrně vzácná – ve 30. a 40. letech, kdy se

původní majitel knoflíčku pravděpodobně narodil, se mezi stovkou nejčastějších křestních jmen vyskytovalo jen jedno takové jméno. Zadal jsem popis manžetových knoflíčků do Googlu a stiskla klávesu ENTER.

Chce to notnou dávku arogance, aby si člověk myslel, že dokáže vyřešit složitý případ mnohonásobné vraždy, se kterým nehnul ani společný tým tvořený vyšetřovateli z pěti kalifornských jurisdikcí, jemuž pomáhala i FBI – zvláště když člověk provádí detektivní práci na koleně, jako jsem to dělala já. Můj zájem o svět zločinu pramení z osobního prožitku. Nevyřešená vražda sousedky, která se stala v mých čtrnácti letech, ve mně probudila fascinaci starými a odloženými případy. Nástup internetu pak tento zájem přetavil v aktivní pátrání po zločincích. Jakmile se na síti objevily veřejné záznamy a někdo vynalezl chytré vyhledávače, uvědomila jsem si, že i hlava plná informací o případu může znamenat prázdné vyhledávací okno, a v roce 2006 jsem založila webovou stránku s názvem *True Crime Diary*. Jakmile se rodina odebere ke spánku, vydám se na cestu časem a roubuju technologie 21. století na staré zatuchlé důkazy. Zběsile klikám myší, hledám na internetu digitální stopy, které skuteční vyšetřovatelé mohli přehlédnout, pročešávám digitalizované telefonní seznamy, školní ročenky a snímky míst činu v aplikaci Google Earth: je to bezedná studnice potenciálních stop pro onlinového vyšetřovatele, který dnes existuje jen ve virtuálním světě. A o své hypotézy se poté dělím s oddanými uživateli, kteří mé blogy čtou.

Psala jsem o stovkách nevyřešených zločinů, od lidí vraždících chloroformem po zabijácké kněze. Případ Zabijáka z Golden State mě však pohltil nejvíc. Kromě padesáti sexuálních napadení v severní Kalifornii měl na svědomí i deset sadistických vražd v jižní části tohoto státu. Jeho případ se klenul přes celé desetiletí a nakonec vedl ke změně kalifornských zákonů o DNA. Ani

Zodiac, který koncem 60. a začátkem 70. let terorizoval San Francisco, ani Noční stalker (Night Stalker), kvůli němuž lidé v jižní Kalifornii zamykali v 80. letech okna, nebyli takto aktivní. Přesto se Zabijákovi z Golden State dostalo pramalé pozornosti. Neměl ani chytlavou přezdívku, než jsem mu jednu vymyslela. Útočil v různých policejních jurisdikcích po celé Kalifornii a jednotlivé útvary spolu ne vždy dobře komunikovaly a ne vždy se dělily o informace. Než testy DNA odhalily, že zločiny pokládané dosud za vzájemně nesouvisející jsou ve skutečnosti dílem jediného člověka, uplynulo od pachatelovy poslední známé vraždy více než deset let a jeho odhalení už nebylo prioritou. Zapadl zkrátka mezi šuplíky a zůstal nepoznaný a volný.

Své oběti však terorizoval dál. V roce 2001 zazvonil jedné ženě ze Sacramenta telefon v domě, kde byla před čtyřiceti lety sexuálně napadena. „Vzpomínáš si, jak jsme si hráli?“ ozval se mužský hlas, jakmile zvedla sluchátko. Žena ten hlas okamžitě poznala. Pachatelova slova přitom byla jakousi variací na věty, které pronesl ve Stocktonu, když šestiletá dcerka přepadeného páru vstala z postele, aby si zašla na záchod, a setkala se s ním na chodbě. Asi šest metrů před ní stál muž v hnědé lyžařské kukle, černých pletených palčácích a bez kalhot. Místo nich měl jen opasek s jakýmsi mečem. „Dovádím trochu s mámou a tátou,“ řekl dítěti. „Pojď se na nás koukat.“

Nejvíc mě na tom všem lákalo, že mi ten případ připadal řešitelný. Spoušť, která po pachateli zůstala, byla příliš velká, ale zároveň i příliš malá; zanechal po sobě spoustu obětí a bezpočet stop, ale působil v relativně ohraničených komunitách, což usnadňovalo hledání potenciálních podezřelých. Jeho případ mě záhy pohltil. Zvědavost se proměnila v neodbytný hlad. Byla jsem na lovu; propadla jsem klikací horečce, kdy ve mně otevření každé nové internetové stránky vyvolávalo nával dopaminu. A nebyla jsem

sama. Postupně jsem se obklopila skupinou sverpých hledačů, kteří se scházeli na onlinové nástěnce a vyměňovali si tam poznatky o nalezených stopách i hypotézy o případu. Odložila jsem veškerou předpojatost, kterou bych za normálních okolností možná cítila, a pečlivě jsem pročetla všech 20 000 příspěvků, jejichž počet dál rychle narůstal. Odfiltrovala jsem úchyláky s pochybnými motivy a soustředila se na skutečné onlinové detektivy. Čas od času se na nástěnce objevil důvěryhodný střípek důkazu, například fotka nálepky z podezřelého automobilu, jenž byl spatřen poblíž místa útoku. Pro přepracované detektivy, kteří se ještě stále pokoušeli případ vyřešit, to byla jistá úleva – jako by část úkolu zadali externí firmě.

Nepokládala jsem pachatele za ducha. Věřila jsem v lidskou omylnost. Říkala jsem si, že ten člověk určitě někde udělal chybu.

Oné letní noci, kdy jsem pátrala po manžetových knoflíčcích, jsem byla tímhle případem posedlá už skoro rok. Mám ráda poznámkové bloky se žlutými listy, zvláště prvních asi deset stránek, kdy ještě všechny poznámky vypadají bezproblémově a nadějně. Dětský pokoj mé dcery byl takovými částečně popsanými bloky posetý – je to jakýsi můj marnotratný zlovyk, který dobře odráží mé aktuální rozpoložení. Každý blok představoval nit, která někde začala, ale pak se zašmodrchala. Pokud jde o rady, hledala jsem je u detektivů ve výslužbě, kteří na tomto případu pracovali a z nichž mnohé jsem postupem času začala pokládat za své přátele. Vyprchala z nich veškerá nadutost, ale to jim nebránilo, aby mě v mé nadutosti povzbuzovali. Pátrání po Zabijákovi z Golden State, které už trvalo skoro čtyři desítky let, přestalo připomínat štafetový běh a začalo se podobat horolezecké akci, kdy se skupina fanatiků naváže na jedno lano a společně se snaží dobýt nepokořitelný vrchol. Staří pánové to museli vzdát, ale trvali na tom, abych já lezla dál. Když jsem si jednomu z nich postěžovala, že si

připadám, jako bych se chytala stébla, odpověděl: „Chcete slyšet moji radu? Chytněte se toho stébla. A rozcupujte ho na prášek.“

Ukradené předměty představovaly moje zatím poslední stéblo. Nehýřila jsem právě optimismem. Chystali jsme se s rodinou do Santa Moniky na prodloužený víkend u příležitosti státního svátku a já ještě neměla sbaleno. I předpověď počasí byla mizerná. Ale pak jsem ji uviděla: jedinou fotografii z mnoha set snímků, které mi zaplnily monitor; fotografii zachycující stejné manžetové knoflíčky, jaké dotyčný policista zakreslil do spisu, a ozdobené týmiž iniciálami. Několikrát jsem porovnávala policistův hrubý nákres se snímkem zářícím na displeji mého notebooku. Jedno starožitnictví v malém městě v Oregonu prodávalo tyhle knoflíčky za osm dolarů. Okamžitě jsem je koupila a dalších 40 dolarů jsem zaplatila za doručení do druhého dne. Vyšla jsem na chodbu a zamířila do ložnice. Manžel ležel na boku a spal. Posadila jsem se na okraj postele a dívala se na něj tak dlouho, až otevřel oči.

„Myslím, že jsem ho našla,“ oznámila jsem mu. Manžel se ani nemusel ptát koho.

ČÁST PRVNÍ

IRVINE, 1981

Policie prohledala dům a oznámila Drewu Witthuhnovi: „Je váš.“ Žlutá policejní páska šla dolů, vstupní dveře se zabouchly. Když tu ještě byli detektivové, jejich nevzrušená preciznost pomáhala Drewovi nemyslet na tu skvrnu – teď už se jí však nedalo vyhnout. Ložnice jeho bratra a švagrové se nacházela hned za hlavními dveřmi, přímo naproti kuchyni. Když se Drew postavil ke dřezu, stačilo otočit hlavu doleva a okamžitě viděl tmavý cákanec na bílé zdi nad manželskou postelí Davida a Manuely.

Drew si zakládal na tom, že nevyměkl. Na policejní akademii ho učili, že má zvládat stres a nikdy nezblednout. Nervy ze železa byly podmínkou úspěšného završení studia. Až do pátečního večera 6. února 1981, kdy se u stolu v restauraci *Rathskeller* v Huntington Beach objevila sestra jeho snoubenky a hlesla: „Drewe, zavolej mámě,“ si však Drew Witthuhn nemyslel, že tohle všechno – tuhle schopnost mlčet a dívat se klidně před sebe, zatímco všichni ostatní poulí oči a křičí – bude někdy potřebovat. Nebo že to přinejmenším bude potřebovat tak brzy a tak blízko vlastního domova.

David s Manuelou bydleli na adrese Columbus 35, v jednopodlažním domku v Northwoodu, což byla nová část Irvine – jeden z výhonků satelitního předměstského bydlení, který vyrážel do prostoru někdejšího irvineského ranče. Okolí zdejších domů stále vévodily pomerančovníkové sady, jejichž rovné linie vroubily

všudypřítomný beton a asfalt a v nichž nechyběly ani balírny a tábořiště pro česače. Budoucnost měnící se krajiny se dala odhadnout i podle převládajících zvuků: bařání ubývajícího počtu traktorů se utápělo v hlomozu domíchávačů vylévajících beton.

Snobský ráz zdejších domů jen stěží maskoval skutečnost, že proměna Northwoodu ze všeho nejvíc připomínala pásovou výrobu. Skupinky vysokých eukalyptů, které ve 40. letech vysadili farmáři jako ochranu před nelítostně horkými větry Santa Any, nebyly pokáceny, ale posloužily jinému účelu. Developeři podle nich narýsovali hlavní komunikace a v jejich stínu nastavěli domy. Zástavbu Shady Hollow, kde bydleli David a Manuela, tvořila řada 137 typových domků ve čtyřech různých modifikacích. David s Manuelou si vybrali projekt s názvem „Plan 6014“ přezdívaný „Vrba“ – čtyři plus jedna, 138 metrů čtverečních užité plochy. Nastěhovali se do něj koncem roku 1979, když byla stavba dokončena.

Drewovi připadal dům neuvěřitelně „dospělácký“, ačkoliv David s Manuelou byli o pouhých pět let starší než on. Možná i proto, že byl úplně nový. Kuchyňské skříňky se ještě leskly novotou. V ledničce voněly plasty. A všude byla spousta prostoru. Drew s Davidem vyrostli v přibližně stejně velkém domě, jenže se jich v něm mačkalo sedm, takže museli netrpělivě čekat, až na ně přijde řada ve sprše, a u jídelního stolu do sebe vráželi lokty. Naopak David s Manuelou měli klidně v jednom pokoji uskladněná kola a ve druhém přechovával David kytaru.

Drew se snažil potlačit žárlivost, kterou v něm tenhle dům probouzel, ale musel si přiznat, že staršímu bratrovi docela závidí. David a Manuela byli svoji už pět let a oba měli stálá zaměstnání. Ona pracovala v úvěrovém oddělení California First Bank; on dělal obchodáka v House of Imports, což byl autorizovaný prodejce značky Mercedes-Benz. Jejich život formovaly běžné

středostavovské tužby a ambice. Obrovské množství času trávili diskusemi, jestli si mají nechat před domem udělat obezdívku nebo kde nejlépe nakoupí kvalitní orientální koberce. Dům na adrese Columbus 35 byl zatím jen prázdnou skořápkou, která čekala, až ji něco vyplní. Její prázdnota s sebou nesla příslib. V porovnání s tímto životem si Drew připadal nezralý a nehotový.

Po první zdvořilostní prohlídce domu už tam Drew prakticky nechodil. Problémem však nebyla jeho zahořklost – spíš měl pocit, že v domě není vítán. Manuela, jediné dítě německých imigrantů, se chovala příkře, někdy i bez zjevného důvodu. V California First Bank o ní bylo známo, že bez okolků říká lidem, kdy se mají nechat ostříhat, a nemilosrdně poukazuje na jejich chyby. Vedla si soukromý seznam přehmatů svých spolupracovníků a vedla si ho v němčině. Byla útlá a pohledná, měla výrazné lícni kosti a prsní implantáty, kterýžto zákrok podstoupila po svatbě, protože měla drobnou postavu a David – jak se svěřila jedné kolegyni a zhnuseně přitom krčila rameny – velká prsa preferoval. Vylepšenými tělesnými partiemi se ovšem nechlubila. Naopak nejraději nosila roláky a ruce často mívala založené na prsou, jako by si s nikým nechtěla zadat.

Drew viděl, že jeho bratrovi takový vztah vyhovuje. I on se totiž dokázal chovat odtahitě, byl uzavřený a váhavý a věci raději sděloval oklikou než napřímo. Výsledkem bylo, že Drew od Davida s Manuelou často odcházel zdeptaný – Manuelina nevlídnost jako by dokázala prostoupit každou místnost, do níž tato žena vkročila.

Počátkem února 1981 se Drew díky rodinné šuškanďe doslechl, že se David necítí dobře a že je v nemocnici. V té době už se s bratrem nějakou dobu neviděl a žádnou návštěvu neplánoval. V pondělí 2. února odvezla Manuela Davida do Komunitní nemocnice Santa Ana-Tustin, kde jejího muže přijali s těžkou gastrointestinální

virózou. Několik následujících večerů dodržovala Manuela navlas stejný program: večere u rodičů a po ní návštěva Davidova pokoje číslo 320. Kromě toho si každý den volali. Také v pátek dopoledne zatelefonoval David do manželčiny banky a sháněl se po Manuele, ale její kolegyně mu oznámily, že Manuela dnes nepřišla do práce. Zkusil jí zavolat domů, ale telefon nikdo nezvedl, což Davida udivilo. Po třetím zazvonění se vždy sepnul záznamník; Manuela ho neuměla ovládat. David tedy zavola manželčině matce Ruth, která souhlasila, že zajede k nim domů a dceru zkontroluje. Na klepání na dveře však nikdo nereagoval, a tak Ruth vytáhla klíč a odemkla si. Následoval telefonát blízkému rodinnému příteli Ronu Sharpeovi*, jehož Ruth hysterickým hlasem volala do domu.

„Podíval jsem se nalevo, uviděl jsem její rozevřené dlaně a pak už jsem spatřil krev na celé zdi,“ sdělil Sharpe detektivům. „Neuměl jsem si představit, jak se ta krev z místa, kde ležela, mohla na zeď dostat.“

Do ložnice nahlédl jen jednou a pak už se tam nedíval.

Manuela ležela na břiše v posteli. Na sobě měla hnědý velurový župan a byla částečně nasoukaná do spacího pytle, ve kterém někdy spala, když jí byla zima. Na zápěstích a kotnících měla rudé šrámy, které dokazovaly, že byla svázaná. Na betonové terase půl metru od posuvných skleněných dveří ležel velký šroubovák. Zamykací mechanismus dveří byl vypáčený.

Televizor s devatenáctipalcovou obrazovkou byl odsunutý zevnitř domu do jihozápadního koutu terasy, kde stál vedle vysokého dřevěného plotu. Roh plotu byl lehce rozklížený, jako by na něj někdo spadl nebo z něj prudce seskočil. Na zahradě před domem i za domem a taky na plynoměru na východní straně domu objevili vyšetřovatelé otisky bot se vzorkem drobných kroužků.

Jednou z prvních podivností, jichž si vyšetřovatelé všimli, byla skutečnost, že v ložnici nebylo osvětlení – jediný zdroj světla se nacházel na přilehlé toaletě. Zeptali se na to Davida. Ten byl právě v domě Manueliných rodičů, kde se po ohlášení této smutné události sešla skupina příbuzných a přátel, aby společně truchlili a utěšovali se. Vyšetřovatelům neuniklo, že David je zjevně otřesený a jakoby omámený; zármutek mu podle všeho zatemňoval mysl. Odpovídal nesouvisle, nedokončoval věty a přeskakoval z jednoho tématu na druhé. Otázka na světlo ho vyvedla z míry.

„Kde je lampa?“ zeptal se.

Lampa se čtvercovým podstavcem a chromovaným kulovým světlem nestála na reproduktoru vlevo od postele, kde normálně bývala. Z její absence si policisté snadno vyvodili, jakým těžkým předmětem pachatel Manuelu ubil.

Na dotaz, zda ví, proč v telefonním záznamníku chybí kazeta, reagoval David užasle. Zavrtěl hlavou. Existuje jediné možné vysvětlení, řekl policii: že člověk, který Manuelu zabil, předtím nechal na záznamníku svůj hlas.

Místo činu působilo velmi neobvykle. Vražda byla velmi neobvyklá pro město Irvine, které se chlubilo minimální zločinností, a byla velmi neobvyklá i pro irvineské policisty – některým z nich připadalo místo činu zinscenované. Z domu se ztratilo pár šperků a televizor byl vytažený ven. Ale který lupič nechá na místě činu šroubovák? Detektivové si kladli otázku, jestli Manuela nemohla vraha znát. Její manžel zůstával přes noc v nemocnici, ona si domů pozvala známého, události vzaly násilný spád, známý ji zavraždil, vytáhl ze záznamníku kazetu, protože věděl, že je na ní jeho hlas, naoko vypáčil posuvné dveře a nakonec úmyslně zanechal na místě činu šroubovák.

Jiní detektivové však pochybovali, že Manuela svého vraha znala. Den po nálezů těla si policie pozvala Davida k výslechu na

stanici v Irvine a položila mu otázku, zda měli doma v minulosti problémy se šmíráky. David o tom chvíli přemýšlel a pak se zmínil, že před třemi nebo čtyřmi měsíci, tedy v říjnu nebo v listopadu 1980, se u domu objevily šlépěje, jejichž původ si nedokázal vysvětlit. Vzorek podrážek připomínal Davidovi tenisky a stopy vedly z jedné strany domu na druhou a pak na zahradu za domem. Vyšetřovatelé podali Davidovi přes stůl kus papíru a požádali ho, aby otisk boty co nejvěrněji nakreslil. David načmáral otisk rychle, protože byl roztěkaný a unavený. Netušil, že policie má k dispozici sádrový odlitek boty Manuelina vraha, který v noci před vraždou obcházel dům. Po chvilce vrátil David papír policistům. Nakreslil podrážku pravé tenisky s drobnými kroužky ve vzorku.

Policisté mu poděkovali a pustili ho domů. Sebrali papír s kresbou a položili ho vedle sádrového otisku. Shoda.

Většina pachatelů násilné trestné činnosti jedná impulzivně a chaoticky a lze je snadno dopadnout. A drtivou většinu vražd páchají lidé, které oběť zná, a navzdory usilovné snaze svěst policii ze stopy bývají tito delikventi obvykle vypátráni a zatčeni. Jen malá menšina zločinců, možná pět procent, představuje pro policisty oříšek – jsou to ti, jejichž zločiny prozrazují pečlivé plánování a nelítostnou brutalitu. Manuelina vražda nesla všechny známky této poslední kategorie. Svázané a opět rozvázané ruce i nohy. Zběsilost úderů do hlavy. Několikaměsíční pauza mezi nálezem otisků bot s kroužky ve vzorku a vraždou. Bylo zřejmé, že pachatel je nesmírně brutální, že oběť bedlivě sledoval a že postupoval podle časového plánu, který znal jen on sám.

V sobotu 7. února kolem poledne policie ukončila čtyřiaadvacetihodinové pročesávání důkazů a stop, ještě jednou všechno v krátkosti prolétla a poté umožnila předání domu zpátky Davidovi. Profesionální firmy specializované na úklid míst činu tehdy

ještě neexistovaly. Na koulích dveří ulpíval sazovitý daktyloskopický prášek. V Davidově a Manuelině matraci vězely díry v místech, z nichž kriminalisté vyřízli důkazní vzorky. Postel a stěna nad ní byly stále pocákané krví. Drew to věděl a jakožto budoucí policista byl pro úklid domu přirozenou volbou. Navíc se bratrovi dobrovolně nabídl. Cítil, že mu to dluží.

O deset let dříve se jejich otec Max Witthuhn zamkl po hádce s manželkou v jednom pokoji jejich rodinného domu. Drew tehdy chodil do osmé třídy a toho dne byl na školním plese. Davidovi bylo osmnáct, ze všech sourozenců byl nejstarší, a tak to byl on, kdo musel rozrazit dveře, když domem otřásl výstřel z brokovnice. Zakryl ostatním členům rodiny vlastním tělem výhled a sám vstřebal to, co v pokoji viděl z otcova vystřeleného mozku. Otec spáchal sebevraždu dva týdny před Vánoci. Tato zkušenost jako by zbavila Davida jistoty. Od té chvíle se utápěl ve váhavosti. Jeho ústa se čas od času usmála, ale jeho oči nikdy.

Ale pak se seznámil s Manuelou a opět získal pevnou půdu pod nohama.

Na dveřích ložnice visel její svatební závoj. V domnění, že by jim mohl poskytnout stopu, se na něj policisté Davida zeptali. David jim vysvětlil, že závoj tam visel natrvalo coby vzácná sentimentální vzpomínka. Jeho přítomnost prozrazovala, že i Manuela v sobě měla jemné stránky, přestože je znalo jen pár lidí – a teď už je neměl poznat nikdo.

Drewova snoubenka studovala zdravotní školu. Nabídla se, že Drewovi pomůže s úklidem místa činu. Později se vzali, měli dva syny a po osmadvaceti letech manželství se rozvedli. I v nejtěžších chvílích jejich vztahu dokázala Drewa dojmout vzpomínka na to, jak mu toho dne pomáhala; na tento projev nevýslovné laskavosti nikdy nezapomněl.

Přinesli si lahve s bělidlem a kbelíky s vodou. Nasadili si žluté gumové rukavice. Byla to špinavá práce, ale Drew neuronil ani slzičku a zachoval si nevzrušený výraz. Snažil se chápat tuto zkušenost jako šanci něco se přiučit. Policejní práce volala po striktně diagnostickém přístupu. Člověk musel být tvrdý, i když právě smýval z mosazného rámu postele krev vlastní švagrové. Za necelé tři hodiny zbavili dům veškerých stop násilí a uklidili ho tak, aby se do něj David mohl vrátit.

Když byli hotovi, Drew odnesl zbylé čisticí prostředky do kufru, posadil se za volant, zasunul klíč do zapalování, ale náhle ztuhl, jako by cítil nutkání kýchnout. Jeho těla se zmocňoval zvláštní, těžko udržitelný pocit. Možná to bylo vyčerpání.

Ne, nerozpláče se. To je vyloučené. Ani si nedokázal vzpomenout, kdy plakal naposledy. Nebylo mu to podobné.

Otočil se a zadíval se na dům číslo 35. Vrátil se ve vzpomínkách do dne, kdy k tomuto domu přijížděl poprvé. Vzpomněl si, co mu tehdy blesklo hlavou, když seděl v autě a chystal se vstoupit dovnitř.

Brácha to fakt dokázal.

Z úst se mu vydralo tlumené vzlyknutí a Drew konečně přestal s návaem emocí bojovat. Opřel se čelem o volant a rozplakal se. Nebylo to zajíkové štkání, ale průtrž brutálního žalu. Neovladatelná. Očistná. V autě páchl čpavek. A krev zpod nehtů měl Drew vymývat ještě několik dní.

Nakonec si řekl, že se musí sebrat. Měl u sebe maličký předmět, který musel předat kriminalistům. Našel ho pod postelí. Zřejmě ho přehlédli.

Byl to kousek Manueliny lebky.

Vyšetřovatelé irvineské policie Ron Veach a Paul Jessup sháněli veškeré informace od Manueliných nejbližších, a tak v sobotu ve-

čer zazvonili i v domě jejich rodičů na Loma Street ve čtvrti Greentree. Dveře jim otevřel Horst Rohrbeck, Manuelin otec. O den dříve – krátce poté, co policie obehnala dům páskou a prohlásila ho za místo činu – odvezli Horsta a jeho manželku Ruth na policejní stanici, kde je každého zvlášť vyslechli služebně mladší detektivové. Jessup a Veach, který byl v případě hlavním detektivem, se tedy měli s Rohrbeckovými setkat vůbec poprvé. Ani dvacet let pobytu ve Spojených státech nezmiřnilo Horstovy německé návyky. Spoluvlastnil místní značkový autoservis a říkalo se o něm, že dokáže jediným hasákem rozebrat mercedes.

Manuela byla jedináček. Každý den chodila k Rohrbeckovým na večeri. Její osobní diář obsahoval v měsíci lednu pouhé dvě položky: připomínky narozenin jejich rodičů. *Máma. Táta.*

„Někdo ji zabil,“ prohlásil Horst při prvním výslechu na policii. „A já zabiju jeho.“

Nyní stál ve dveřích a v ruce držel skleničku s brandy. Veach a Jessup vstoupili do domu. V obývacím sedělo asi šest zarmoucených pozůstalých. Jakmile se vyšetřovatelé představili, Horstův kamenný výraz povolil a nastal výlev vzteku. Horst nebyl nijak urostlý, ale zuřivost jako by jeho postavu zdvojnásobila. Angličtinou s německým přízvukem začal vykřikovat, že ho počínání policistů znechutilo a že všichni musí dělat víc. Zhruba po čtyřech minutách této tirády si Veach s Jessupem uvědomili, že jejich přítomnost v domě je v podstatě zbytečná. Horst byl zlomený a drásaly ho emoce. Jeho vztek byl jako projektil, který se tříští v reálném čase. Tady se nedalo nic dělat, jen položit na stůl v hale vřítka a klidit se mu z cesty.

Horstova trýzeň měla i další konkrétní důvod. Rohrbeckovi vlastnili obrovského německého ovčáka jménem Possum, který měl vojenský výcvik. Horst Manuele navrhoval, aby si kvůli bezpečnosti vzala Possuma k sobě domů, dokud je David v nemocnici,

ale ona to odmítla. A Horst se teď bezpochyby vracel v čase a přehrával si v duchu imaginární výjev, jak Possum otevírá tlamu, z řezáků mu kapou sliny, zuřivě se vrhá na vetřelce manipulujícího se zámkem a odhání ho pryč.

Manuelin pohřeb se konal ve středu 11. února v kapli Saddleback v Tustinu. Drew si všiml, že na protější straně ulice stojí policisté a pořizují fotografie. Po pohřbu se vrátil s Davidem do domu na Columbus 35. Posadili se v obývacím pokoji a dlouho do noci si povídali. David hodně pil.

„Myslí si, že jsem ji zabil já,“ prohlásil zničehonic o policistech. Jeho výraz byl nečitelný. Drew se v duchu připravoval na doznání. Nevěřil, že by byl David fyzicky schopen Manuelu zavraždit; otázka zněla, zda si na to mohl někoho najmout. Cítil, jak se v něm probouzejí policejní instinkty. Bratrův obraz se mu před očima zmenšil do jediného hmotného bodu. Napadlo ho, že bude mít jen jednu příležitost.

„A zabils ji?“ zeptal se Davida.

David byl vždycky trochu nejistý a po Manuelině smrti se u něj objevil pochopitelný třes. Doléhaly na něj výčitky svědomí, typické pro člověka, jenž přežil tragédii. Narodil se s dírou v srdci; jestli měl někdo umřít, pak to byl on. Manuelini rodiče navíc ve svém zármutku instinktivně hledali viníka. Jejich pohled byl stále podezřívější a nevráživější. Při odpovědi na Drewovu otázku však z Davida sršela jistota.

„Ne,“ prohlásil. „Svou ženu jsem nezabil, Drewe.“

Možná poprvé od zprávy o Manuelině zavraždění si Drew úlevně oddechl. Potřeboval ta slova z Davidových úst slyšet. Pohlédl bratrovi do očí – raněných, ale jiskřících přesvědčivostí – a věděl, že David mluví pravdu.

Nebyl jediný, kdo nepochyboval o Davidově nevině. Kriminální Jim White z Úřadu šerifa okresu Orange pomáhal ohledávat

místo činu. Dobří kriminalisté se podobají lidským skenerům: vstupují do neuspořádaného a neznámého prostoru, izolují z něj důležité stopy a vše ostatní vytěsňují. Pracují pod tlakem. Místo činu je citlivé na čas a neustále u něj hrozí kolaps. Každý člověk, který na něj vstoupí, do něj vnáší riziko kontaminace. Kriminalisté navíc přicházejí obtěžkaní nástroji určenými pro sběr a konzervaci důkazů – papírovými důkazními sáčky, pečetěmi, měřicím pásmem, stěrovými tyčinkami, skládacími odběrovými archy, sádkou.

Na místě činu u Witthuhnových spolupracoval White přímo s vyšetřovatelem Veachem, který mu dával pokyny, co přesně má odebrat. Z podlahy vedle postele například White odebral vložkovité kousky bláta. Na toaletě provedl stěr rozředěné kapičky krve. Stál vedle Veache, když jeho kolegové obrátili Manuelino tělo. Ani jemu neuniklo rozsáhlé poranění hlavy, stopy po svázaných rukou a nohou ani podlitina na pravé ruce. Na levé hýždi měla Manuela šrám, za jehož pravděpodobnou příčinu soudní patolog později označil úder.

Druhá část kriminalistovy práce přichází v laboratoři, kde analyzuje shromážděné důkazy. White otestoval hnědý nátěr zachycený na vrahově šroubováku, porovnal ho se známými značkami a dospěl k závěru, že vzorek vykazuje největší shodu s ručně namíchanou barvou Oxford Brown od firmy Behr. V laboratoři kriminalistická práce obvykle končí.

Kriminalisté nejsou vyšetřovatelé. Nevyslýchají svědky ani podezřelé, nesledují stopy. White měl ovšem výjimečné postavení. Jednotlivé policejní útvary v okrese Orange si sice trestné činy spáchané ve svých rajonech vyšetřovaly samy, ale většina jich využívala společnou kriminalistickou laboratoř nacházející se v úřadu šerifa. Vyšetřovatelé vraždy Manuely Witthuhnové tak znali jen případy z města Irvine, avšak White ohledával

místa činu na území celého okresu, od Santa Any po San Clemente.

Pro irvineskou policii byla Manuelina vražda po všech stránkách výjimečná.

Jimu Whiteovi však připadala povědomá.

DANA POINT, 1980

Roger Harrington si přečetl ručně psaný vzkaz zasunutý pod domovní zvonek. Nesl datum 20. srpna 1980, což bylo včera.

*Patty a Keith,
přišli jsme včera v 7:00 a nikdo nebyl doma.
Zavolejte, jestli nastala změna plánu...?*

Následoval podpis „Merideth a Jay“. Roger tato jména znal – byli to přátelé jeho snachy. Zkusil vzít za kliku a ke svému překvapení zjistil, že dveře jsou zamčené. Když byli Keith a Patty doma, zamykali jen málokdy, zvláště pokud ho čekali na večeři. Jakmile Roger odbočil na příjezdovou cestu, otevřel si garážová vrata a v garáži uviděl Keithovo MG i Pattyin volkswagen. Teď tedy usoudil, že i když nejsou doma, nejspíš nikam neodjeli, ale šli si jen někam zaběhat. Sáh pro klíč schovaný nad lačkovou mříží terasy a vstoupil do domu. Přitom s sebou vzal i poštu, která čítala možná dvanáct dopisů a připadala mu nezvykle objemná.

Dům stojící na adrese Cockleshell Drive 33381 patří mezi zhruba 950 nemovitostí tvořících komplex Niguel Shores, hlídanou obytnou čtvrtí nacházející se v přímořském městečku Dana Point v jižním cípu okresu Orange. Tento dům patřil Rogerovi, který však měl trvalé bydliště jinde, konkrétně v družstevním domě v nedalekém Lakewoodu, odkud to měl do své kanceláře